

LIBRIS

We know
books

FRĂȚII GRIMM

Povești

Traducere de
Liana Ciuche

EDITURA CARTEX 2000

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

GRIMM, frații

Povești / Frații Grimm; trad. de Liana Ciuche – Ed. a IV-a – București: Cartex 2000, 2020

ISBN 978-973-104-894-9

I. Ciuche, Liana (trad.)

II. Pricop, Lucian (pref.)

821.112.2

© Editura Cartex 2000

Pentru comenzi și informații, vă rugăm să ne contactați la:

- Tel./fax: 021/323.41.30; 021/323.00.76
- Tel.: 0745.069.898; 0729.951.763
- www.edituracartex.ro
- e-mail: comenzi@edituracartex.ro
- e-mail: comanda.cartex@gmail.com
- O.P. 4, C.P. 184, București

Cuprins

<i>Povești pentru copii și părinți</i>	7
<i>Povești</i>	
Hänsel și Gretel	11
Croitorașul cel viteaz	22
Cenușăreasa	33
Scufița Roșie	43
Fluierarul din Hameln	48
Muzicanții din Bremen	51
Fata fără mâini	55
Elza cea deșteaptă ca noaptea	63
Degețel	68
Călătoria lui Prichindel	76
Cele șase lebede	82
Frumoasa din pădurea adormită	89
Împăratul Cioc de Sturz	94
Albă ca Zăpada	101
Hans cel norocos	114
Prințesa păzitoare la găște	122
Nătângii	132
Prințul răpit și prințesa fugară	138
Un Ochi, Doi Ochi, Trei Ochi	151
Mătușica Holle	161
Cei șapte corbi	165

POVEȘTI PENTRU COPII ȘI PĂRINȚI

Frații Grimm, Jacob și Wilhelm, au fost doi frați de origine germană, lingviști, cunoscuți cu precădere pentru poveștile și legendele pe care le-au scris împreună. Mai puțin circulat este faptul că, în bibliografia fiecăruia dintre frați, există numeroase lucrări de filologie semnate ca unic autor.

Jacob Grimm s-a născut în 1785, în vreme ce Wilhlem, în 1786, la Hanau, în Germania. Urmează cursuri de drept la Universitatea din Marbourg, dar, după puțin timp Jacob se îndreaptă spre studiul literaturii medievale și spre lingvistică, în timp ce Wilhlem se interesează cu precădere de critica literară.

În 1806, aceștia revin acasă, alături de mama lor, în Kassel. Fiecare dintre cei doi frați au scris lucrări separate (cea mai importantă este *Gramatica limbii germane*, opera lui Jacob Grimm, realizată între 1819-1837), dar succesul de public l-au obținut pentru volumele semnate împreună.

Pe parcursul mai multor ani, au cules vechi povești populare pe care le-au publicat în 1812, sub titlul *Povești pentru copii și părinți*. Ele au fost reeditate de șapte ori, astfel încât, în 1857, au ajuns la forma finală pe care o știm astăzi drept *Poveștile Fraților Grimm*.

Între 1816 și 1818, aceștia publică, de asemenea, două colecții de legende. În același timp, alte lucrări importante, chiar dacă neterminate, își depășesc timpul. Astfel, dicționarul istoric al limbii

germane, la care încep lucrul în 1838 cu scopul de a reuni originea, utilizările și semnificația fiecărui cuvânt, nu a putut fi finalizat. Wilhelm a murit în 1859, iar Jacob, în 1863.

Poveștile Fraților Grimm sunt cele care au ajuns, astăzi, parte din lectura standard a oricărui copil din lume. Între cele mai cunoscute povești figurează: „Tom Degețel“, „Hansel și Gretel“ și „Pielea Măgarului“.

Multeror copii le sunt cunoscute grație ecranizărilor de desene animate realizate de studiourile Disney, care au realizat adaptări după „Albă ca Zăpada“, „Frumoasa din pădurea adormită“, „Cenușăreasa“ etc.

POVEȘTI

Hänsel și Gretel

fost odată ca niciodată un tăietor de lemne tare sărman și omul ăsta locuia la marginea unui codru întins, împreună cu nevasta și cei doi copii ai lui, un băiat pe nume Hänsel și o fetiță pe care o chema Gretel. Atât de nevoiași erau că abia își puteau duce zilele și s-a întâmplat că odată s-a abătut o asemenea sărăcie peste ținutul în care trăiau ei, încât tăietorul de lemne n-a mai fost în stare să le pună pe masă copiilor nici măcar pâinea cea de toate zilele. Era măcinat de gânduri și de amărăciune și într-o noapte, pe când se zvârcolea în pat de atâtea griji, se întoarse spre nevastă-sa și îi spuse oftând:

– Ce-o să se aleagă de noi, nevastă? Cum să ne mai hrănim bieții copii când nu mai avem de-ale gurii nici pentru noi?

– Uite ce m-am gândit eu, bărbate, îi răspunse nevastă-sa, care nu era mama adevărată a copiilor, ci mamă vitregă, mâine dis-de-dimineată luăm copiii și-i ducem unde-i pădurea mai deasă, le facem un foc zdravăn, le dăm câte un codru de pâine și pe urmă ne ducem la treburile noastre și îi lăsăm acolo. Codru-i prea mare ca să mai nimerească drumul spre casă și uite așa o să scăpăm de ei.

– Nu, femeie, nu fac așa ceva, îi zise bărbatul, cum să rabd să-mi las copiii singuri în inima pădurii, pradă jivinelor care mult n-ar trece și i-ar sfâșia în bucăți?

– Da' nerod mai ești! i-o întoarce nevăstă-sa. Păi dacă-i așa, atunci să știi că o să murim de foame tuspătru, așa că poți să te-apuci de pe-acum să cioplești scândurile pentru sicrie... îl repezi femeia și nu-l slăbi pe bietul om până nu se învoi cu planul ei, cu toate că se căina întruna zicând „O, Doamne, tare-mi mai pare rău de bieții mei copilași!”

Da' vezi că și copiii erau treji în ăst timp, că nu putuseră nici ei să adoarmă de foame, și așa se făcu de auziră tot ce le spusese maștera tatălui lor.

– Gata, s-a sfârșit cu noi! îi zise Gretel fratelui ei, plângând cu lacrimi amare.

– Taci, Gretel, nu mai plânge, îi răspunse Hänsel, o să gădesc eu cumva o cale de scăpare...

Așa că, după ce părinții adormiră, Hänsel se sculă, își puse pe el hăinuța, deschise ușa casei și se furișă afară. Era o noapte atât de luminoasă, că pietricelele albe din ogradă scânteiau ca bănuții de argint sub clarul de lună. Hänsel se aplecă și-și îndesă buzunarul hăinuței cu pietricele, apoi se întoarce în casă și-i spuse lui Gretel:

– Dormi liniștită, surioară, și nu-ți face griji, Dumnezeu n-o să ne lase să pierim.

Și zicând așa, se furișă la loc în pat.

Abia se crăpase de ziuă și soarele nici nu apucase să răsară, că maștera cea neagră la suflet se și duse să-i scoale pe copii:

– Sculați-vă, leneșilor, că mergem în pădure după lemne!

Apoi le dădu fiecăruia câte un codru de pâine și le zise dușmănește:

– Uite aici, să aveți de prânz, da' nu cumva s-o mâncați mai înainte, că nu mai căpătați altceva!

Gretel puse bucățile de pâine în șorțuleț, fiindcă Hänsel avea buzunarul plin cu pietricele, și o porniră cu toții spre pădure. Nu merseră prea mult și Hänsel se opri în loc și se uită pe furiș la căsuța pe care o lăsaseră în urmă. Și se tot opri așa, până când băgă de seamă taică-său și-l întrebă:

– Hänsel, da' ce te tot oprești și te uiți în urmă? Vezi-ți de drum și mai bine te-ai uita pe unde umbli.

– Ia, tăicuță, mă uitam și eu la pisicuța mea albă... stă colo sus pe acoperișul casei și uite-o cum îmi face semne de rămas bun... îi răspunse Hänsel.

– Ești un neghiob, i-o întoarce mama vitregă, nu e nici o pisică pe acoperiș, e hornul casei, care strălucește în lumina răsăritului.

Maștera nu știa însă că Hänsel nu se uita după pisicuță, ci se tot oprea să presare pe drum pietricelele albe cu care își umpluse buzunarul.

Mai merseră ei ce merseră și când ajunseră în inima pădurii, tatăl le spuse celor doi copii:

– Așa, acu' ia duceți-vă voi de adunați niște lemne și eu am să fac un foc strașnic, să vă țină de cald.

Hänsel și Gretel se apucară să adune vreascuri și adunară până ce se făcu o moviliță numai bună. Lemnele erau uscate și luară foc repede și când vâlvătaia se înteti, zgripturoaica de mașteră le zise copiilor:

– Acu' ia întindeți-vă la căldură și odihniți-vă, că noi ne ducem în pădure să tăiem niște lemne. Și când om găta, ne întorcem să vă luăm acasă.

Hänsel și Gretel se cuibăriră lângă foc și când se făcu de amiază, își mâncară fiecare bucata de pâine; copiii tot auzeau lovituri de topor și erau încredințați că tatăl lor era pe undeva prin apropiere, numai că vezi nu toporul era cel ce se auzea... Omul legase înadins o creangă de un copac uscat și-o legase așa fel ca să scoată sunetul acela cunoscut copiilor, când vântul o smucea încoace și-ncolo.

Trecuse multă vreme de când rămăseseră singuri și de la o vreme ochii li se lipiră de oboeală și copiii adormiră buștean. Era noapte și întuneric beznă când se treziră și Gretel începu să plângă:

– Cum o să mai știm acum să ieșim din pădure? zise ea.

— Ai răbdare până răsare luna, o liniști Hănsel, atunci o să nimerim numaidecât drumul spre casă.

Și când răsări luna plină și pădurea se luminează dintr-o dată, Hănsel își luă de mână surioara și amândoi porniră pe urmele pietricelelor albe care străluceau ca arginții noi și-i îndrumau spre casă.

Merseră astfel toată noaptea și înainte de a se crăpa de ziua ajunseră la căsuța părintească. Bătură la ușă și le deschise maștera și când îi văzu acolo înaintea ei, nu mai avu ce face și se prefăcu a fi fost tare îngrijorată de soarta lor:

— Neastâmpăraților, le zise maștera, de ce ați dormit atâta vreme în codru, tare ne-am temut că n-o să mai nimeriți drumul înapoi!

Dar tatăl copiilor se bucură când îi văzu, că tare fusese îndurerat că trebuise să-i lase singuri în inima pădurii.

Nu trecu însă mult și iar se abătu o sărăcie crâncenă peste tot ținutul și într-o noapte copiii o auziră din nou pe mașteră zicându-i tatălui lor care nu putea să adoarmă de atâtea griji:

— Iar s-au gătat toate ale gurii, un codru de pâine, atât ne-a mai rămas. Trebuie negreșit să scăpăm de copii! Și m-am gândit și cum... O să-i ducem până-n străfundul codrului, ca să nu mai poată nimeri drumul înapoi, că altă cale de scăpare n-avem!

Tatăl însă își simțea inima grea și se gândea „ba mai bine ar fi să împărțim și ultima îmbucătură cu copiii“, numai că femeia rămase surdă la toate rugile lui și nu mai contenea să-l bombăne și să-l mustre. Și cum îi făcuse pe plac prima dată, omul nu avu încotro și trebui să o asculte pe femeie și de data asta.

Copiii însă iar erau treji și auziră tot ce vorbiseră. Iar când părinții adormiră, Hănsel se sculă cu gând să se ducă afară și să culeagă iar pietricele, dar vezi că maștera îi dibuise taina și avusese grijă să încuie ușa.

— Nu plânge, Gretel, dormi în tihnă, își liniști Hănsel surioara, că bunul Dumnezeu o să aibă grijă de noi!

Nici nu se făcuse bine ziua, că maștera iar îi zori pe copii să se scoale și apoi le dădu din nou câte un codru de pâine, dar mai mic decât data cealaltă.

Și cum mergeau ei cu toții spre pădure, Hănsel făcu fărâmițe bucata de pâine în buzunar și din loc în loc se oprea și le presăra pe cărăruie.

— Hănsel, ce te tot oprești și te tot uiți primprejur? îi zise de la o vreme taică-său. Ia mai bine vezi-ți de drum!

— Ia, tăicuță, mă uitam și eu la porumbelul meu... stă acolo pe acoperișul casei și uite-l cum îmi face semne de rămas bun... îi răspunse Hănsel.

— Tare mai ești nerod, îl repezi maștera, nu e nici un porumbel, e hornul care lucește în lumina răsăritului.

Dar Hănsel nu se dădu bătut și până la urmă izbuti să presare toată pâinea. Femeia îi duse pe copii și mai în adâncul pădurii, până în străfundurile codrului, unde nu mai fuseseră niciodată, și din nou tatăl le făcu un foc mare și zgripturoaica de mașteră le zise:

— Rămâneți aici și dacă vă prinde somnul, puneți capul jos și odihniți-vă nițel; noi ne ducem în pădure să tăiem lemne și seara venim să vă luăm acasă.

La amiază, Gretel își împărți bucata de pâine cu Hănsel, că pe-a lui o făcuse fărâmițe și o presărase pe drum ca să se poată întoarce acasă. Și după ce mâncară, îi cuprinse toropeala și adormiră și seara trecu, dar nu veni nimeni să-i ia pe bieții copii din afundul pădurii. Se treziră abia în toiul nopții și Hănsel își liniști din nou surioara:

— Ai răbdare, Gretel, până răsare luna, îi zise el, și-atunci o să vedem firimiturile de pâine de pe cărare și-o să mergem pe urma lor până acasă.

Când se ridică luna plină pe cer, copiii purceseră la drum, dar, vai, nu mai găsiră nici urmă de firimituri, căci toate popoarele de păsări care zboară prin păduri și peste câmpuri se ospătaseră de mult cu ele.

Hänsel însă nu-și pierdu curajul și-și liniști din nou surioara:

– Nu-ți fie frică, găsim noi drumul până la urmă! îi zise el.

Dar, vai, nu-l găsiră! Merseră așa toată noaptea și încă o zi de dimineața până seara, însă tot nu izbutiră să dea de capătul pădurii; și erau lihniti de foame, căci în tot timpul asta nu mâncaseră decât niște boabe de fructe sălbătice de prin tufișurile din cale. Erau așa de osteniți că abia-și mai târau picioarele și, cum nu fură în stare să meargă mai departe, se lăsară sub un copac și adormiră duși.

Se făcuse a treia zi de când pleaseră de-acasă și cum se ivi soarele, copiii o și porniră iar la drum, dar în loc să se apropie de casă, se afundau din ce în ce mai tare în inima codrului. Și își dădură seama că dacă nu se ivea degrabă un ajutor de undeva, aveau să moară de foame și sfârșeală. În ziua aceea, la amiază, văzură pe o creangă o pasăre frumoasă și albă ca zăpada, care cânta atât de gingaș că se opriră s-o asculte. Și când termină de cântat, pasărea își desfăcu aripile și zbură pe dinaintea lor, iar copiii atât așteptară că se luară pe urma ei și în cele din urmă ajunseră la o căsuță; zburătoarea se lăsase pe acoperișul casei, iar când se apropiară de căscioară, copiii nu le veni să-și creadă ochilor, căci casa era în întregime din pâine, acoperișul din cozonac și ochiurile de geam din zahăr candel.

– Hai să ne ospătăm! îi zise Hänsel surioarei lui. Eu o să mănânc un pic din acoperiș și tu, Gretel, ronțâie un ochi de geam, că e mai dulce.

Așa că Hänsel întinse mâna și rupse o bucată din acoperiș ca să vadă ce gust avea, iar Gretel se aplecă spre fereastră și se apucă să ronțâie un ochi din geamul de zahăr. Și cum se ospătau ei așa, odată auziră o voce mieroasă venind din căsuță:

*Ronț-ronț și ronța-ronța
Cine-mi ronțâie căsuța?*

Iar copiii răspunseră:

*„Vântul, e vântul doar, vijelios
Stărnit din văzduhul năbădăios.”*

Și nici că se mai sinchisiră și își văzură de mâncat. Hänsel, căruia îi plăcuse tare mult acoperișul, mai rupse o bucată și mai mare din el și Gretel scoase pe de-a-ntregul un ochi de geam și se apucă să-l mestece cu poftă, cuibărită pe jos.

Dar iată că o dată se deschise ușa și din casă ieși abia târându-se o babă tare, tare bătrână, sprijinită în cârje. Hänsel și Gretel se speriară atât de rău, că toate bunătățile le scăpară din mâini.

– Vai, dragii mei copilași, da' cine v-a adus aici? Hai poftiți și intrați înăuntru și rămâneți cu mine, că n-o să vă fac nici un rău, le zise baba scuturându-și capul spre ei.

Apoi îi luă pe amândoi de mână, îi duse în căsuță și-i îmbie cu toate bunătățile, lapte și clătite cu zahăr, mere și nuci; și după ce mâncară pe săturate, baba le primeni două pătuțuri cu așternuturi albe ca neaua și Hänsel și Gretel se culcară, fericiți ca-n sânul lui Avram.

Numai că hoasca nu era o bunicuță bună cum se prefăcuse, ci era de fapt o vrăjitoare din cale afară de rea, care stătea tot timpul la pândă așteptând să-i pice niscaiva copii în gheare, iar căsuța de turtă dulce o făcuse special ca să-i ademenească. Și când puneă mâna pe un copil era sărbătoare pentru ea, căci îi făcea de petrecanie, îl gătea și se ospăta cu el.

Trebuie să vă spun, copii, că toate vrăjitoarele au ochi roșii și vederea scurtă, dar adu-mecă la fel de bine ca sălbăticiunile și simt de departe când sunt oameni prin preajmă. Iar când i-a simțit pe Hänsel și Gretel apropiindu-se de casa ei, cotoroanța a și început să rădă drăcește:

– I-am prins, a zis plină de răutate și batjocură,ăștia doi n-au cum să-mi mai scape!

A doua zi, vrăjitoarea se trezi în zori, înaintea copiilor, și când îi văzu cum dormeau și cât de frumoși erau, cu obrăjorii